ዲሞክራሲያ

ቁ. 24

21 /5 /67

የኢትዮጵያ ወዝ አደር ትግልና የወቅቱ ጥያቄዎች

ከብዙ ዘመናት ጀምሮ በኢትዮጵያ ያለው የኅብረተሰብ መልክና የምርት ግንኙነት በጥንታዊ የአርሻ ዘዴ ላይ የተመሠረተ ፊውዳላዊ አመራር ነው፡፡ የኢትዮጵያ የገዥ መደብ ባርነትን በሕግ ካገደ አምስ ዓመታት ቢሆነውም የባርነት ርዝራዦች ከፊውዳሉ ሥርዓት ጋር ተበርዘው ሠፊውን ሠርቶ አደር ሕዝብ ያሰጨንቁታል፡፡ ፊውዳሊዝም የተሻሻለ ባርነት ነው፡፡ ባለመሬትና ጪሰኛ፣መኳንንትና ተራ ሰው የኢትዮጵያን ኅብረተሰብአዊ መልክ ቁልጭ አድርገው የሚያሳዩ የመደብ ክፍሎች ናቸው፡፡ የኢትዮጵያ ኅብረተሰብ በአብዛኛውና በዋነኛው ፊውዳላዊ ቢሆንም ከበርቴያዊ የአሠራር ዘዴዎችና ተቋማትም ብዝበዛን ለማካሄድ የሚበቃቸውን ኃይል ሥፍራ ይዘዋል፡፡ ስለሆነም ወረታዊ የአመራረት ዘይቤና ስልት አድጋቱና መጠኑ በኢምፔሪያሊስቶች እየተመጠነ ይካሄዳል፡፡ ይህም ዓይነት አሠራር በአብዛኛው የሚካሄደው በፋብሪካዎችና በኢንዱስትሪዎች፣በባቡርና በአየር መንገዶች፣በሆቴልህ በዘመናዊ አርሻዎች ውስጥ ነው፡፡ ምርቱንና ሥራውን የሚያቀላጥፉት ወዝ አደሮች/ሠራተኞች/ ናቸው፡፡

ኢትዮጵያ በፋብሪካዎችና በኢንዱስትሪዎች አድገት እጅግ በጣም ወደ ኋላ የተጉተተች አገር ናት፡፡ ከመጀመሪያው የዓለም ጦርነት በኋላና በተከታዩቹ የአቅኝነት ዘመናት መሬት የተቆናጠጠው ኢምፔሪያሊዝም በኢትዮጵያ ካለው አርጌ የፊውዳል ሥርዓት ጋር ለዚህ አድገት ቀጥተኛ መሰናከሎች ናቸው፡፡ ሁለቱ ዓብዝባዢ ሥርዓቶች እጅ ለእጅ ተያይዘው ከመበጥበጣቸውም ሌላ ገፈፋቸውን በሞኖፖል ለማጠር ያብራሉ፡፡ በዚህም ምክንያት ሀገራዊ የሆነ ወረታዊነት አይታለምም፡፡ ለእነሱ ከሚያስፈልገውም በላይ ፋብሪካዎችና እንዱስትሪዎች አይቋቋሙም፡፡ ይህ መመሰጠር እንዴት መጣ ?

የእንግሊዝ፣የፈረንሳይ፣የጣልያንና የጀርመን ከበርቴዎችና በገንዘባቸው ቀጥጥር ሥር ያለ መንግሥታቸው አፍሪቃን፣እስያንና ሌሎች ክፍለ ዓለማትን ሲወሩና ለጥሬ ዕቃ ምጭነትና ለሸቀጥ ማራገፊያነት ሲቃረጧቸው፣ኢትዮጵያ ከዚህ አቅዱ ውስጥ ተደምራለች፡፡ በዚህ ምክንያትና ለዚህም ዓላማ የተደጋገሙ የወረራ ጦርነቶች በሀገሪቱ ላይ ሲደረጉ በሠፊው ሕዝብ ትግል እየተመቱ ወደ ኋላ አፈገፍገዋል፡፡ በ 1928 ዓ.ም. የኢጣልያን ፋሺሽት መሪዎች በኢትዮጵያ ላይ ጦርነት ሲያውጁና በገብር ሲወሩ፣ ፊውዳላዊው የዘውድ መንግሥት ሕዝቡን በሚገባ አላደራጀውም፣ከዚህም ሁሉ በላይ ጦርነቱን ጥለው ወደ ውጭ የገሠገሡት መሪ የጠር ስልት በብዙ አርበኞች ያልተደገፈ ነበር፡፡ እንደዚያ ሆኖ ወራሪው ጠላት ለአምስ ዓመታት በአሸናፊነት በሀገሪቱ ቢኖይ፣ሠፊው ሕዝብ ፋታ የማይሰጥ ትግል ሲገጥመው፣ መሪው በእንግሊዝ አገር ከመንግሥቱ ጋር የአዲስ ቅኝ ገዥነት /ኒዮ ኮሎኒያሊዝም/ ድርድር ያደርጉ ነበር፡፡ በ"ክፍያ አለመገባባት" እንግሊዝ በጣልያን ላይ ቍሞና በመሆን የኢትዮጵያን አርበኞች ትግል በማገዝ በምድሪቱ በታ ተሰጠት፡፡ ጥቂት በቀደሙት ዓመታት የበሙናና የጥይት ፋብሪካዎች፣ የሀዲዱ መሥመሮችና የመገኛ መንገዶች መኖር ለወዝ አደሮች ሀልውና ፍንጭ በሰጥም አሠራሩ የተሰፋፋውና የበዛው ከ"ድል" በኋላና በእንግሊዞች የጀመረው አዲስ ቅኝ ገዥነት በአሜሪካኖች በተተካበት የኢትዮጵያ "አዲስ ዘመን" ነው፡፡ ስለዚህም የኢትዮጵያዊው ወዝ አደር ሀልወና፣ብርነት በበረዘው የፊውዳል ሥርዓት፣ባዕዱ ከበርቴዎች በአዲስ ቅኝ ገዥነት ብልኃት የሚያካሂዱት የብዝበዛ ዘዴና ጥገኛ በሆነ ሀገራዊ ባለሥልጣን ከበርቴ አስተዳደር ይቋጠራል፡፡

በፋብሪካዎችና በኢንዱስትሪዎች ውስጥ በአንድነት የሚሠሩ ሠራተኞች ስለ ሥራቸው፣ስለ ኑሮ ሁኔታቸውና ስለ ሠራተኛ ሕይወታቸው ለመወያየት፣ሐሳብ ለመካፈልና መፍትሔ ለማፈላለግ በልዩ ልዩ መንገዶች ይሰበሰባሉ፡፡የዓለም ወዝ-አደራዊ ታሪክ እንደሚያበየው ሠራተኞች ለመብታቸውና ለአርነታቸው የሚያደርጓቸውን ግንኙነቶች ሁሉ እንዲጠናከሩ የሚያደርገው የገዥው መደብ አድኃሪ ቸክነት ነው፡፡ የትምህርት፣የመረዳዳት፣የመወያያ ፣የመተዋወቂያ...በሚል መጠሪያዎች በማቋቋም የመንግሥቱን የፖሊቲካ ፖሊሲ ዓይን ባለመሳብ በመሠረታዊ ፍላጎታቸው ላይ ያተኩራሉ፡፡በተለያዩ ፋብሪካዎች ውስጥ የሚሠሩ ኢትዮጵያውያን ሠራተኞች በእድር፣በእቁብና በመረዳዳ ማኅበሮች ስም መቋቋም የጀመሩት የፈረንሳይና የኢትዮጵያ ምድር ባቡር ሠራተኞችን አርአያነት በመከተል ነበር፡፡"ሲንዲካ ዱ ሸሚና" በሚል መጠሪያ ተሰይሞ የነበረው ይህ ማኅበር በ 1934 ዓ.ም. በመጋቢት 5 ቀን የተመሠረተ ነው፡፡ለዚህ ማኅበር መቋቋም ተቀዳሚ የነበሩት ሁለት ምክንያቶች፣ 1ኛ.አሠሪዎቻቸው /የጠሪያቸው/ አንድ ሁኖ የተለያየ ደሞዝ ይከፈላቸው የነበረትንና በአሠራራቸው ማይተካከሉትን በኢትዮጵያና በጂቡቲ ያሉ ሠራተኞች የኑሮ ልዩነት ለማስወገድ፣ 2ኛ.አሠሪው ክፍል ሠራተኞችን በማንቋሸሽ ፣በመቅጣትና ማስወጣት የነበረውን መረን የተለቀቀ ሥልጣን ለመቋቋም የነበሩ ናቸው፡፡

በዚህ ሁኔታ የተቋቋመው ማኅበር ሕጋዊ ህልውና ለሌሎች መነቃቂያ ሁኖ ፣በመቦል የሥራ ድርጅቶች ሉ ኢትዮጵያውያን ሠራተኞች በእድርና በእቁብ መልክ መቋቋም ጀመሩ፡፡ይህ እንግዲህ በ 1950 ዓ.ም. ደግ ነበር፡፡በእድር፣በእቁብና በመሰበሰብ ባህላዊ መሠረቶች የተሰበሰቡት አባሎች በይበልጥ ተባበርና ለበለጠ እቅድ ለመዘጋጀት በየጊዜው ይገናኙ ነበር፡ [illegible]ነዚህ ግንኙነቶች ጥብቅ ውጤት ነው የመጀመሪያው ስብሰባ መጋቢት 3 ቀን 1953.ዓ.ም.-በ[illegible] ፋብሪካ ሠራተኞች አንድነት ማኅበር ማኅበርነት ተወያይቶ ፣ 1ኛ.የኢትዮጵያን ሠራተኞችና ወዝ አደሮች ኅብረት የሚያጠነክር፣ መብታቸውን የሚያስከብር የአንድነት ማኅበር ለመፍጠር፣ 2ኛ.የዚህ ማኅበር ዋና ተግባር ኢንዱስትሪዎችንና የእርሻ ተራድኦዎችን በመመሥረት የሠራተኛውን ኑሮ ለማሻሻል ሁኖ በሚቻለው ሁሉ እንዲጥር ተስማማ፡፡

መጀመሪያው ስብሰባ ተካፍለው በተጠቀሱት ሐሳቦች የተስማሙት የአምስት ማኅበራት ወኪሎች ነታቸውን ለማረጋገጥ ባደረጉት ጥረት በዚያው ዘመን በሐምሌ ወር [illegible]ራቸው 13 ደረሰ፣ ተኛውን ስብሰባ አደረጉ፡፡እነዚህን የመሰሰሉ ተከታታይ ስብሰባዎች በአዲስ አበባ ሲደረጉ በጠቅላላ ትራ፣ሐረር፣...ወዘተ./ያሉ የሥራ ድርጅቶችንም ለማስተባበር ጥረት ይደረግ ነበር፡፡ ዓይነት በየማኅበሩ ወኪሎች ቆራጥ ጥረት በዚያው ዘመን የአባል ማኅበሮች ቁጥር 22 ሆነ፡፡ ህ 22 ማኅበራት በተገኙበት ስብሰባ ለሥራው ከነውን የሚረዳ ብር ለመከራየት ተወሰነ፡፡ ከረም 1954 ዓ.ም. በየወሩ አርባ ብር መከራየት ቢጀመርም ብዙዎች አባል ማኅበሮች ቸውን በየወቅቱ ለማዋጣት አልሆነላቸውም ነበር፡፡ቢሆንም ዓላማውን [illegible]ትና ከግብ ለማድረስ ው ከነበሩት ከአምስቱ ማኅበራት ሦስቱ ማለትም፣1.የኢትዮጵያ [illegible] ሠራተኞች፣ 2.የሞስሸልይ የ[illegible] ሥራ ሠራተኞች፣ 3.የፍንስታይና [illegible] እንጨት ሥራ ሠራተኞች ቸውን በየማኅበራቸው አማካይነት መክፈል ቀጠሉ፡፡የወንጂና ሸዋ [illegible] ፋብሪካ ሠራተኞች፣ ባቡር ኩባንያ ሠራተኞች፣የድሬደዋ ጥጥ ፋብሪካ ሠራተኞች ለዚህ ዓላማ የቅርብ ተባባሪና ች ነበሩ፡፡

ያጋጥሙት ስለነበረ ስበበባቸው [illegible] ቁጠረጡ ነበረ:: ብዙዎቹን " [illegible] ወደ ኃላን የማያውቀው" [illegible] ማለጹታቸው:ፋማሪልና በዚህ [illegible] የተደረሱት ስብሰባዎች እንዲቀጥሉና ብዙ ማኀበሮች እንዲቋቋሙ ብዙዎቹንም:ወደዚህ መስብ እንዲጓዙ ተወሰነ::በዚህ ዓላማ መሠረት የአባሉች ጥረት መጠንከርና የሠራተኛው ጫማ መጠበቅ "ሕሳቡም ፈቃዳችን ሁኖ..." እየተባለ የሚፈከርበትን /በጣም ብዙ ክፍሎች አንዱ/ የሠራተኞችና [illegible] ጉዳዩ ኢማሌ ቦርድ በሕዘበዊ ኑሮ አዶገት ሚኒስቱር ሥር ተቋቋሙ ዘመኑም ነሐሴ 1953 [illegible] ነበረ በዚሁ መሠረት በተሻሻለው የአሠሪዎችና የሠራተኞችን ግንኙነት ሕግ የዓመቱ [illegible] 350 የተለያዩ የሥራ ድርጅቶች ከኅዳር 1954 [illegible] በማኀበር ነት [illegible] የተመዘገቡትን ማኀበራት ቁጥር 29 ሲደርስና የ[illegible]ሠራተኛ ብዛት 15,000 በላይ የኢትዮጵያ ሠራተኞች አንድነት ማኀበር በሚያዝያ 1954 [illegible] ተመሠረተ::[illegible] ወር ም. ፊውዳሊዊው መንግሥት የሠራተኛ ትግል ዋና አስገዳጅ ሁኖ [illegible] HU ቀደም ብሎም የዓለም ነፃ የሠራተኞች [illegible] ያዘጋጀው የጥናት ስብሰባ ለመካፈል በአዲስ:አበባ ዩኒቨርሲቲ ከሊፎ ተከናወኖ የማኀበራት መሪዎችን በማኀበር አስተዳደር [illegible] ቻሉ::
ከጥናት ስበሰበውም በኋላ እንደ የሰራተኞች ረዳዓትና [illegible] (ኮንግረስ) ተዘጋጀ::

ፊውዳሊዊው መንግሥት የሚደረግ ገውንና ነሠልፉንና ጋር [illegible] የሠራተኞች እንቅስቃሴ: ማኀበር ለመቀበል የተገደደው በመሠረቱ ለሠራተኞቹ በራሳቸው ትግል ቢሆንም:

1.በ1916 ዓ.ም. ዳገባለት የባቡር የሥራ ድርጅት [illegible]
2.በ1952 ዓ.ም.በሆነቴ ከርስ የተካሄደው የአኪማ [illegible] የፓርቲያ ውጣ ውረድ የሥራ ክርክሮችን [illegible]
3.ይህው መንግሥት [illegible] ዘመን እየተፈጸመ [illegible] የዘመናዊት ተደማጭ ለመሆን በመፈለጉ /በኢትዮጵያ [illegible] ገዢነት የነበሩ [illegible] ሠራተኞች ማኀበር መኖርን ሲቀበሉ ሀ. ለሦስት ኩዋ ዘመናት በነጻነት የ[illegible] ተጋፈጠማለች?/ ጭምር ነው::

ገና ጥንት በ1916 ዓ.ም የባቡር [illegible]ተኛ ድርጅት [illegible] የሠራተኞችን መብትና ክብር ፣ሕጋዊ ህልውናና [illegible] የፈጀበት [illegible] የፊውዳሊዊው መንግሥት ገዥርነትና [illegible] ነው::

የኢትዮጵያ ሠራተኞች በማኀበራቸው [illegible] በሬትና [illegible] አንቀፋት የነበሩ ብዙ የተንቦሎ [illegible] ፈጽመውባቸዋል::[illegible] በማሠርና በመገረፍ ፣በማንገላታትና [illegible] ፣የአንቅስቃሴ [illegible] ብዙ [illegible]:: ማኀበራት ስይወከሉና የሠ. ተኛ [illegible] በሸር ዘ[illegible] የመንግሥቱ ኩቲ የሆኑ ግለሰቦች [illegible] ኑሮው የሚያደርገውን [illegible] አደናቀፈውታል::ተራማጅና [illegible] የሆኑ የማኀበር መሪዎችን [illegible] 'ለጸጥታ ድርጅት'በመጠቆም [illegible]:: በዓመቱ [illegible] የተመሠረተውን ማኀበር በዘፊያናና [illegible] ፣በወዳጅነትም ወ[illegible]::

ከ42 የተለያዩ ማኀበራት [illegible] በ1954 ዓ.[illegible] በትክክል ለማስፈጸምና ሠ.ተኞች [illegible] ያገኙ 100[illegible] ማቆም አርምጃ ለመውሰድ ወገነዉ ነበር:: ይህ የሠራተኞች አ[illegible] "[illegible]" ጊዜ ለወሰዱ የነበረው እርምጃ [illegible] የሆነን በ [illegible]

አድርበዮችና ቡችሎች ናቸው::እነዚህ በግል ጥቅም የከነፉ አጭበርባሪዎች በምስጢር የተወሰደውን ወብኒ ለማይመለከታቸው ሠራተኛ ወገኖች አስተላልፈው እቅዱ ለመንግሥቱ የፀጥታ /የሁከት አድሸሎም? / ፖሊሶች እንዲደርስ በማድረግ አደናቀፉት::ከርምጃው ውጥን መክሸፍ በኋላም በጊዜው የማኅበሩ ፕሬዚደንት የነበሩት አቶ አብርሃም መኩንን በልዩ ልዩ መሠርያዊ ዘዴ ሥልጣን እንዲለቀቁ ገፋፍተው፣ እስከሁን የሚያናፉት አድርበዮች በመሪነት ተደላደሉ::ይህ አንድ ትልቅ ተጓራሪ ድርጊት ነው::

በእውነተኛ መንፈስ የሠራተኛውን ንቅናቄ ለመምራት የወሰኑ የማኅበር ሹማምንት ሥልጣን ለማያዝ የተደረገውን ተንኮል በማሰላሰልና በሹማምንቱ የሥራ አመራር በለመደበት ደጋግመው ተቃወሞአቸውን ይገልጹ ነበር::የተመለከቱትን ሹማምንት ጭጭ ለማስኘት አድርበዮች መሪዎች ያላደረጉት ተንኮል አልነበረም::የተቃዋሚውን ወገን ይመሩ የነበሩት የጊዜው ምክትል ጸሐፊ አቶ አለሙ በጋሰ በሁለተኛው ጠቅላላ ስብሰባ በሸር ሥልጣን የያዙትን መሪዎች ለማውረድ ምስጢራዊ ስብሰባዎችን አካናውነው ነበር::ዓሩ ግን የመሪዎቹ ቡችሎች ድርጊቱን በማስለፋቸው፣ፕሬዚደንቱ፣ምክትል ጸሐፊው ከሥራ እንዲወገዱ አደረገ::ይህ ሌላ ፀረ ዲሞክራሲና ፀረ ወዝ አደር ድርጊት ነው::

ሁለተኛው ጠቅላላ የማኅበረተኞች ጉባዔ በሚያዝያ ወር 1957 ዓ.ም. ሲከናወን ተራማጅና ሐቀኛ የሆኑ የማኅበር ተጠሪዎችን ለመምረጥ የተደረገውን ጥረት ጊዜውን በማስተላለፍና ልዩ ልዩ የተንኮል ዝግጅቶችን በማድረግ ማኅበራት የማይወክሉ ሰዎች የፕሬዚደንትነቱን፣የጠቅላይ ጸሐፊነቱን፣የምክትል ጠቅላይ ጸሐፊነቱንና የረዳት ጸሐፊነቱን በታ እንዲይዙ ተደረገ::ይህ የማኅበሩን መሠረታዊ ዓላማ የሚፃረር ሌላ ጋጠ ወጥ ድርጊት ነው::

ከአራት ዓመታት በኋላ በ1961 ዓ.ም.በሚያዝያ ወር ሦስተኛው ጠቅላላ ጉባዔ ሲደረግ ማኅበራትን ሳይወክሉ የተመረጡትን ሹማምንት ከሥልጣን ለማውረድ ቆራጥ የማኅበር ተጠሪዎች ብዙ ጥረት አድርገው ነበር::በተደጋገመ የሸር ዘዴ የሠለጠኑት ሹማምንት አሁንም እንደገና ከመመረጣቸውም ሌላ ፣ሁለት ማኅበራት የማይወክሉ የማኅበሩ ቅጥር ሠራተኞች በሹምነት እንደመረጡ ተደረገ:: የእነዚህን ጠማሪ ሰዎች መመረጥ በመቃወም ብዙ መሪዎች ድርጊቱን ከማኅበሩ ሕገጋት ጋር በማስተያየት ተቃውሟቸውን ለሕዝባዊ ኑሮ እድገት ሚኒስቴር ቢያቀርቡም በሚ ጆር አጥተው ቀሩ::የተመረጡት ሹማምንትም ሕጋዊ ያልሆነ የአጭበርባሪነት ብልሃታቸውን ለመሸፈን በመስከረም 1958 ዓ.ም. ጠቅላላ ብሔራዊ የሥራ ማቆም አርምጃ ለተሸሸሉ የሥራ ደንቦችና ፣ለሉት ደንቦች ትክክለኛ አፈጻጸም እንደሚደረግ አስታወቁ::በዚህ መሠረት ለአርምጃው ዝግጅትና መሰናዶ በየቦታው በሚደረግበት ጊዜ እነዚሁ መሪዎች ፣" ጥያቄዎቻችን ተሟልተዋል፤አርምጃ የሚያስወስድ ምክንያት የለንም" ሲሉ ቃላቸውን አጠፉ::በመንግሥት ጋዜጠኞችም ወሬው ተጋና ነፈሰ::ለአርምጃው መሠረዝ እውነተኛው ምክንያት በመንግሥት ባለሥልጣኖችና በአድርበዮች ሹማምንት መካከል የተደረገው የድለላ ስምምነት ነው:: ሹማምንቱ ይህን በሚያደርጉበት ጊዜ ሁሉ ለጠቅላላው ስብሰባም ሆነ ለጠቅላይ ም.ከር ቤቱ አላማከሩም::ይህ ሌላ ፍጹም የሆነ አድርባይነት የመላው የአሽከርና ሥራ ነው::

በ1965 ዓ.ም. በተደረገው ሌላ ጠቅላላ ጉባዔ የሹማምንቱ ተቃዋሚ የሆነ ጠንካራ ወገን ኑሮ በአመራረጥ ቢመራም በድምፅ አሰጣጡ ወቅት በተደረጉ የተንኮል መላዎች እነዚያው ሹማምንት እንደገና ተመረጡ::ከዚህ ምርጫ ቀደም ብሎ ግን በዋናው ማኅበር አሠራር ያልረኩና አድርባይነቱን የተጠየፉ መሪዎች፣ፍርንጨፍ ማኅበር በኤርትራ ተቋቁሞ ለሠራተኞች መልካም ድጋፍ ሁኔታው ነበር::ዓሩ ግን የሠራተኛውን እድገት የማይደግፉት መሪዎች የፍርንጨፍ ማኅበሩ ሊቀ መንበር የነበሩትን አቶ መስፍን አብርሃን በሐሰትና በሰበብ ከሰሰው ለአንድ ዓመት ከማኅበረተኛነታቸውና ከሊቀ መንበርነታቸው እንዲታገዱ አደረጉ::በ1965 ዓ.ም. የተደረገው ጉባዔ ግን የመሪዎቹን አድራጎት አውገዘ የተጠቁበት ሰው ወደ ሥራቸው እንዲመለሱ አደረገ::

በኢትዮጵያ በማኅበራት ሊደራጁ ከሚችሉት ከ 350 ሺህ እስከ 400 ሺህ የሚገመቱ ሠራተኞች በጊዜው የተደራጁ 50 ሺህ ብቻ ናቸው፡፡ይህ ለምን ሆነ? ለዚህ የሚሰጡት ምክንያቶች ጥቂት አይደሉም፡፡ በመጀመሪያ ማኅበራት ለማደራጀት የሚጥሩ ግለሰቦች ከመንግሥቱ የወንጀልና የጉልበት ገፈፋ [illegible] ማስፈራሪያ ሲኖር፣በሌላው ጎን ከመንግሥቱ ጋር የሚደለቱት ቀጣሪዎች፣የሠራተኛ ማኅበራት [illegible] ብዙ የገፍ ድርጊቶች ይፈጽማሉ፡፡ከዚህም ጋር አድኃሪና አድር ባይ የጊዜው የአንድነት ማኅበር አስተዳደር ሠራተኞችን ለማደራጀት ያደረገው ጥረት አለመኖር ሌላ ትልቅ ምክንያት ነው፡፡ የሠራተኞች በሙያ መሰብሰብ /አንድና ተመሳሳይ በሆኑ የአንጢት፣የንግድ፣የትምህርት፣የቢራ [illegible]... / ለአንድነታቸውና ለጥንካሬያቸው ቢጠቅም ፣የአንድነት ማኅበሩ ነገር ሊገር ቀርቶ የተከረከሙ ሠንቢን አልረዳቸውም፡፡በ1958 ዓ.ም. የቢራ ጠማቂዎች በአንድነት የቋቋሙት ማኅበር አንድ ዓመት ከቆየ በኋላ በመሪው ከሥራ መበረር ቢወድቅ ፣እንዲያንሰራራ ለማድረግ አለመሞከሩ ከብዙ ምሳሌዎች አንዱ ነው፡፡የአንድነት ማኅበሩ አድርባይ አስተዳደር ልጋም ሁኖበት ፣የኢትዮጵያ ሠራተኞች እንቅስቃሴ የዓላማውን ግማሽ ጉዞ እንኳን አልተጓዘም፡፡ የሆነ ሁኖ ግን፣ " ይህ የሠራተኞች መደበኛ መደራጀት ከዚያም አልፎ ይህ የሠራተኞች በፖሊቲካ ማኅበር መቆም ፣በየጊዜው ተደጋግሞ በሠራተኞች ርስበርሳቸው መካከል በሱ ውድድሮች ይናጋል፡፡ዓሩ ግን ለደገ፣አየጠነከረ፣እየበረታ መሄስ ያድጋል" ይልና የሠራተኛው መደብ ራሱን በማሸዓት ኅብረተሰቡንም ያነቃል፡፡

በየካቲት ወር በተደረገው የሕዝብ እንቅስቃሴ ከተካፈሉት የኅብረተሰብ ክፍሎች የወዝ አደሩ መደብ አንዱ ነው፡፡በሰላማዊ ሠልፍ፣በሥራ ማቆምና መጉተት የተካሄደው ትግል ለሠራተኛው የቆየ ፍላጎት የመጀመሪያው ነጥብ ነው፡፡የበዕድ ከበርቴዎች፣በአቀባይነት የሚያገለግሏቸው ቡችሎችና ፊውዳላዊው መንግሥት በወዝ አደሩ ላይ የፈጸሙትንና የሚፈጽሙት ብዝበዛና ጭቆና የበነበተ እንደ መሆኑ የመደቡም ብበትና ቢታ የቆየ ነው፡፡ ቀደም ብለን እንደጠቀስነው የዚህ መደብ የተደራጀ አካል ኢ.ሠ.አ.ማ.ብዙ ጊዜ የትግሉን ድምፅ ለማሰማት ምክር በአድርባይ መሪዎች አድኃሪነትና በመንግሥቱ ተጽዕኖ ተጠፍልቋል፡፡

የወዝ አደሩ ትግል ከየካቲት ወዲህ

ታክሲ ነጂዎችና አስተማሪዎች /የካቲት 11 ቀን 66 ዓ.ም./ ሥራ በቆሙበት ጊዜ ፣ሠራተኛው ቀደም ብሉ ጀምሮት የነበረውን የሥራ ማቆምና የመብት ጥያቄ ትግል አሁንም ለመቀጠል አመቺ መሆኑን ተገንዝቦ በየቦታው ቢሰናዳ የኢ.ሠ.አ.ማ.ሸማምንት ምንም ንቅናቄ ባያደርጉ ካመቆየታቸውም በላይ ሠራተኛው ተሰብስቦ እንኳን ስለጠቀሰለው ሁኔታ እንዳይነጋገር ተፅዕኖ ያደርጉ ነበር፡፡ ሁኖም፣ ሀ/ ሠፊው ሠራተኛ ሕዝብ ተሰብስቦ አንድ ዓይነት አርምጃ እንዲወስዱ ከቀን ወደ ቀን

ጥያቄው እየጠነከረ በመሄዱና

ለ/ በኢ.ሠ.አ.ማ.ም ሸማምንት መኻል ስብሰባውን ስለሰመጥራቱ ጉዳይ የሐሳብ ልዩነት

በመምጣቱ

ሐ/እንዲሁም 'ቅሬታ አቅራቢ' ማኅበሮች ተብለው የሚጠሩት ስብሰባ እንዲደረግ በመጠየቃቸውና

ይህም ካልተፈጸመ የኢ.ሠ.አ.ማ.ሸማምንት አቀዋምን የሚያጋልጥ ሁኖ በመገኘቱ ፣ በተጨማሪም አስተማሪዎች ሥራ አቁመው ከመንግሥቱ ጋር የከረረ ትግል በማካሄድ ላይ ስለነበሩና ለነሱም በወቅቱ ድጋፍ የመስጠቱን አስፈላጊነት ሠራተኛው ስለተገነዘበ ...ወዘተ. በኢ.ሠ.አ.ማ. ሸማምንት ሊታገዱና ለዘገይ የታቀደው የጠቅላይ ምክር ቤቱ ስብሰባ ተጠርቶ በጉዳዩ መወያየት ተጀመረ፡፡

ስብሰባው ሥራውን ከጀመረ በኋላ ልዩ ልዩ እንቅፋቶች በመደቀን ሥራው እንዳይካሄድ የሞከሩ የኢ.ሠ.አ.ማ.ሸማምንትና ደጋፊዎቻቸው አንደነበሩ አይካደም፡፡በተለይ የሠራተኛው ጥያቄዎች

ዝ/ቁጥር ቁ.24

በሚዘረዘሩበት ጊዜ አንዳንዱ የኢ.ሠ.አ.ማ.ሹማምንት ፣ ሀ/ ጥያቄዎቹ የቀን ተቀን የሠራተኞቹ
ጥቅሞች ላይ ብቻ ተወስነው

/ኢኮኖሚ ነክ ብቻ ጥያቄዎች/ የፖሊቲካና የመብት ጥያቄዎች እንዳይነሡ ልዩ ልዩ ከበርቴያዊ
አስተያየት ላይ የተመሠረቱ ምክንያቶችን በማቅረብ በመከራከራቸው፣
ለ/ ሠራተኛው ስለ ራሱ እንጂ ስለ
መሰል ወገኖቹ /ለምሳሌ አስተማሪዎች/

ትግሎች የማይመለከተው በማስመሰል ሠራተኛው ለእንዲህ ዓይነት እንቅስቃሴ ድጋፍ መስጠት አይገባውም፣
አይመለከተውም ብለው በመሟገታቸው፣
ሐ/ በገሃዱ ከታዩት የሠራተኛው ጠላቶች
ውስጥ እንደነ ሚካኤል ዓመዴና

እንደነ ንጋቱ ዓይነቶችን የመንግሥት ባለሥልጣኖች እንዲታገዱ ወይም እንዲወገዱ ሠራተኛው ቢጠይቅ
የግል ወዳጁነትን በማስቀደም ይህ ጥያቄ ጠርስ እንዳይነሣ በማለት የስበሰበውን መንፈስ ማወካቸው::
ስለሆነም ሠራተኛው፣ከሚታገለው መንግሥት ጋር እንደሚያደርገው ዓይነት ድርድር ከራሱ ሹማምንትም
ጋር አካሂዶ ስብሰበው ላይ ያጋጠሙትን እንቅፋቶች ለመወጣት ቢል አጥብቆ ይዟቸው ከነበረው
ጥያቄዎች አንዳንዱን /ለምሳሌ የንግግርና የጽሑፍ ነጻነት፣እነ ሚካኤል,አመዴ እንዲታገዱ የሚሉትን
ጥያቄዎች/ በማስቀረት አጠቃላይ የሠራተኞች ጥያቄዎች በማኅበሩ ተጠሪዎች እንዲጸድቅ ሊቀርብ ቻለ::
መ/ በማኅበር ተጠሪዎች ስብሰባም ላይ
የኢ.ሠ.አ.ማ.ሹማምንትና ደጋፊዎቻቸው

"አሁን እንዲህ ዓይነት ጥያቄዎች የሚቀርቡበት በዓት አይደለም፣" "የወደቀ ዛፍ ምሣር ይበዛበታል፣"
እነዚህና እነህን የመሰሰሉትን አርምጃ ኅትት ምክንያቶች በማቅረብ የሠራተኛው ትግል ወደፊት
እንዳይገፋ ሽንጠቸውን ገትረው ይታገሉ ነበር::ሁኖም አብዛኞቹ የማኅበር ተጠሪዎች የኑሮ ውድነት
ያንገሸገሻቸው፣የሠራተኛው መብት መነጠቅና ጠቅላላው ጭቆና የመረራቸው ስለነበሩ ወዘ አደሩ ውስጥ
ሠርገው የገቡትን አድርባዮችና አወናባጆች አጋልጠው እነዚሁ ጥያቄዎች ለሠፊው ሕዝብ፣ለማኅበረተኞችና
ለጊዜው መንግሥት እንዲቀርብ አደረጉ፣:ከዚህም በላይ በተወሰኑ ቀናት ውስጥ ላቀረቧቸው ጥያቄዎች
አጥጋቢ መልስ ካልተሰጠቸው ጠቅላላ የሥራ ማቆም እንደሚደረግ ያውኑ ወሰኑ::
ይህም የሆነው ውሳኔውን ሊያስልፉ የተሰበሰቡት የማኅበር ተጠሪዎች ጉዳዩን በሚመረምሩበት
ጊዜ እነ ሚካኤል አመዴ በኢ.ሠ.አ.ማ. ሹማምንት ቢሮ ውስጥ ሁነው ያደርጉት የነበረውን ግልጽ
ተጽዕኖ በመወጣት ነበር::
የሥራ ማቆሚያ ቀን ከመድረሱ በፊት በመንግሥቱ፣በአንዳንዱ የኢ.ሠ.አ.ማ. ሹማምንትና በታወቁ
ጥቂት የቀኝ ክንፍ ሠራተኞች ማኅበር መሪዎች አያሌ ውስጠዊና ግልጽ አደናቃፊ ድርጊቶች ተደርገው
ነበር::በዚህን ጊዜ ማናፋት የጀመረው ሬዲዮ፣ቴሌቭዥንና ጋዜጠ ለዘነጋ አይገባም::
ሁኖም ሠራተኛው ይህንን ሁሉ በመቋቋም የወሰነው ቀን ደርሶ የካቲት 28፣66 ዓ.ም.ጠቅላላ
የሥራ ማቆሙ ተጀመረ::በዚሁም ጊዜ በአዲስ አበባና በአካባቢዋ የሚገኙ የሠራተኛ ማኅበር አባሎች
በውሳኔው መሸኛ ደብዳቤ ውስጥ በተጠቀሰው መሠረት ኢ.ሠ.አ.ማ.ጽ/ቤት ተሰብስበው ስለጥያቄዎቹ
የበለጠ ማብራሪያ በማግኘትና ስለ ሠራተኞች ትግል፣ስለመንግሥቱ አቋም፣በየቀኑ ስለሚወጡት
ጽሑፎች ይዘት፣...ወዘተ.ይወያዩና ያጠኑ ነበር::
ይህም ሲሆን ትንሽ ቀናት ቀደም ብሎ የዩኒቨርሲቲ አስተማሪዎች ማኅበር የኢ.ሠ.አ.ማ.ን
ውሳኔ በመደገፍና ሌላም ማብራሪያ የሚሰጥ ጽሑፍ አሰናድተው ስለነበር ይህ ጽሑፍ በኢ.ሠ.አ.ማ.
ጽ/ቤት ተበትኖ የሠራተኞችን የመወያያ አርእስት ከማስፋቱም በላይ ለትግሉ፣የልዩ ልዩ ሕዝባዊ
ኃይሎች መደጋገፍ አስፈላጊና ጠቃሚ መሆኑን በይበልጥ ለማስየት ቻለ::

እንዲሁም የሠራተኛው ጥያቄዎችና ውሳኔዎች ተበክቶ ከመበተኑ በፊት አስተማሪዎች ስለ ሥራ ማቆማቸው መቀጠል አለመቀጠል ስብሰባ ሊያደርጉ በመሰናዳት ላይ ስለነበሩ የውሳኔው ረቂቅ ቀደም ብሎ እንዲደርሳቸው ተደረገ::ይህም ለአስተማሪዎችም አቋም ታላቅ ተስፋና ድጋፍ የያዘ ስለነበር ባደረጉት ስብሰባ ፤ትግላቸው መቀጠሉ ጸንቶ ወደ ሥራ የመመለሱን ሐሳብ አመነመነው::ተማሪዎችም ትግላቸውን በማስተባበር ስለተነሡ ንቅናቄው ተፋፋመ::

እንደሚታወቀው ሁሉ የአንዳልካቸው መንግሥት ለወታደሩ ደሞዝ በመጨመር ለጊዜው ረገብ አድርጎት ስለነበር ይህ ያለበው የሠራተኛው ትግል በድንገት ከተፍ በማለቱ ብርክ ያዘው::የማወናበጃ ወሬና ፕሮፓጋንዳ መንግሥቱ በየአቅጣጫው ነዛ::የጊዜው የመንግሥቱ የመታገያ መሪ ቃል 'ጊዜ ይስጥ' የሚለው ነበር::'የቃን ጊዜ ይስጥ' ያሉ ሁሉ 'የወደቀው ከቢኔ ደጋፊዎች 'የሚል መጠሪያ አተረፉ:: ሠራተኛው ግን ለመጀመሪያ ጊዜ ለአራት ቀናት ያህል በኅብረት ጠቅላላ የሥራ ማቆም አድርጎ በመታገሉ በአገሪቱ የፖሊቲካና የኢኮኖሚ መድረክ ላይ ያለውንና ሊኖረው የሚችለውን በታ በጉልህ አሳየ:: ሁኖም ሠራተኛው፤/ የቀን ሠራተኞችም ጭምር / በጠቅላላ ሥራ በማቆማቸው በተለይ፤

——የምግብ ሸቀጦች እየቀነሱ ሲሄዱ፤

——ቤንዚን በማለቅ ላይ እያለ

——የቴሌ፤የትንበሆ፤የመብራት ኃይል፤የሲቪል አቪዬሽን ...ወዘተ.ሠራተኞች ሥራ አቁመው በትግሉ ሊበተፉ ሲሰናዱ፤

——ሠራተኛው የነበረትን ኃይልነት በይበልጥ በመገንዘብ ላይ እያለ፤

በነዚህም ምክንያት የሠራተኛው የትግል ይዞታው እየጠነከረ፤መንግሥቱም እየተርበደበደ በሚገኝበት ጊዜ፤የኢሠአማ.መሪዎች /የጠቅላይ ምክር ቤቱ አባሉችም ጭምር /ያልታሰበ እጥፋት በመውሰድ የሠራተኛውን ትግል በሚያሰዝን አኳኋን አጨናገፉት::ለዚሁም እንዲመቻቸው፤

1.የአሠመራ ማኅበሮች ወኪል ነው የተባለውን የምክር ቤት አባል በተለይ በመጠቀም እሱና እሱን መሰሎቹ /የባንክ ሠራተኞች ማኅበር ፕሬዚደንት/ ''እኛ እንገዲህ በቃን ሥራ እንጀምራለን " በማለት ያቀረቡትን ማስፈራሪያ መከታ በማድረግ ''ከምንከፋፈል ፤ሥራ ባንድ ላይ ብንጀምር ይሸለል'' የሚለውን ሐሳብ መገፋት ጀመሩ::

2.የሥራ ማቆሙ ከጀመረበት ጊዜ ጀምሮ በጽ/ቤቱ አዳራሽ ተሰብስበው የነበሩት አያሌ የሠራተኛ ማኅበር መሪዎች ፤መጀመሪያ ማንኛውም ዓይነት ስምምነት ከመደረጉ በፊት ለአናንተ ቀርበ፤መደገፍ ይኖርበታል ብለው ካረጋገጡላቸው በኋላ ቀስ በቀስ በሥውር ስምምነቱን ከመንግሥቱ ጋር ፈጸሙ::

3.በጠቃለይም ጉዳዩ በሞሉ በፓርላማ ተጠንቶ ይፈጸማል፤ይህም እንዲሆን ''ፓርላማው ለአረፍት ጊዜው ሳይዘጋ ይህን ሥራ ያገባድዳል " በማለት ሠፊና የከረረ የማወናበጃ ዘመቻ ተካሄደ::ከመንግሥቱም ጋር ፈጸምነው ካሉት ውስጥ ያልተጻፈውን በማንበብ /ለምሳሌ ለቴሌ፤ ለመብራት ኃይል፤...ወዘተ.ዓይነት ሠራተኞች ማኅበር እንዲያቋቁሙ ተፈቅዷል በማለት / ሠራተኛውን ማታለል በገልጽ ቀጠለ::ይህንንም ከህደት በማድረጋቸው ምንም ሐፍረት ሳይሰማቸው ፤ሠራተኛውን ባትወደም ባትወድም ስምምነቱን ተቀበለው የሚል መርዶ አረዱት::ሠራተኛውም ታላቅ ብስጭት ላይ ወደቀ:: ''ተሸጥን''አለ::ሁኖም 'በይደርጋልና''በይጠናል'ተደልለው ተሸጠው የመጡት የኢ.ሠ.አ.ማ. መሪዎች ግን 'እንግዲህ ይኸው ነው፤ነገ ሥራ ብትገባ ግባ፤ባትገባ ሐላፊነቱ የራስህው ነው::' ገማለት ሠራተኛውን የማስፈራራትና የመከፋፈል ድርጊታቸውን አጠነከሩ::ይህ መርዶ ሲደርስ መሸቶ ስለነበርና ግማሹ የማኅበር መሪዎች በማግሥቱ ለመምጣት ከስብሰባው ቀደም ብለው የዔ ስለነበር ገታውኑ ''ሥራ ገቡ ተስማምተናል'' የሚለው ዜና በኢ.ሠ.አ.ማ.ሹማምንት በሬዲዮ በመሰራጨቱና ገቱለሾቹን የቀደመው ንጉሥ ፊት ቀርበው ያደረጉት ሠነ ሥርዓት በመታየቱ ሠራተኛው ኃይሉ ተበተነ::

ትግሉ በመፋፋሚያው ጊዜ ተቱዘ፡፡የኢ.ሠ.አ.ማ. ሸማቂነት አንዳንድ ሥራ እንመለስም ያሉትንና የሰማዕነቱ ቅጥ ያልገባቸውን ማኅበራት በየአቅጣጫው ተበጣጥ ተው፣አበበለውም ሆነ አሰፈራር ተው ወደ ሥራ እንዲመለሱ ተደረገ፡፡

የሠራተኛውን ትግል በእንደዚህ ዓይነት ከለጉ በኋላ የኢ.ሠ.አ.ማ. መሪዎች የቴሌቪዥንና የሬዲዮን 'እንተዋወቅ ፕሮግራም ' በመደጋገም መበተፍ ጀመሩ፡፡የልዩ ልዩ የአንዳልከቸው ከሚቴዎች ተመራጭና አስመራጭ ለመሆን በቁ፡፡ይሁን እንጂ በየገጠሩና በየመንግሥት መሥሪያ ቤቱ የሚቀርበው ጥያቄና ለያደረና ለየቀለ የሚደረገው የሥራ ማቆም፣ሰላማዊ ሠልፍ ከቀን ወደ ቀን እየጨመረ ኄደ፡፡ ለምሳሌም መጋቢት 23 ቀን 66 ዓ.ም. በጅማ ከተማ ሊረብ የማይችል ታላቅና ተራማጅ ሕዝባዊ /40,000 ያህል ሰው የተከፈለበት/ ሰላማዊ ሠልፍ ተደረገ፡፡ተማሪዎችም በዚሁ ጊዜ እንደገና ትምህርት አቋረጡ፡፡ጠም ውለው ለድኃው ምግብ ባደበባይ አደሉ፡፡

ቀጥሎም በሠራተኛውም ክፍል የሥራ ማቆም ሁኔታ ተመልሶ ማንሰራራት ጀመረ፡፡የምድር ባቡር ሠራተኞች በልዩ ልዩ ምክንያት ሥራ ማቆም ጀመሩ፡፡ያንበሳ አውቶቡስ ሠራተኞች አንዳንድ የመሥሪያ ቤቱ ባለሥልጣኖች ይነሡልን ብለው /መጋቢት 29 ቀን 66 ዓ.ም./ ለብዙ ቀናት የቆየውን የሥራ ማቆም አደረጉ፡፡ይህን ሁሉ ጊዜ የኢ.ሠ.አ.ማ. መሪዎች የአስታራቂና የተመልካች ሚና ቸውን ከፍ በማድረግ ሠራተኞችን "ሥራ ግቡ" ከማለታቸውም በላይ ፣''እንዲያውም ለኛ የማንስማማበት የሥራ ማቆም አድማ እያደረጋችሁ በኢ.ሠ.አ.ማ. ጽ/ቤት መሰብሰባችሁን አቁሙ፡፡'' ይሉ ነበር፡፡ በዚህም ረገድ ከአንዳልካቸው መንግሥት ጋር የውስጥ ለውስጥ ስምምነት እንደነበራቸው አያጠራጥርም፡፡

ያም ሆነ ይህ ጠቅላላው ሁኔታው ለአንዳልካቸውም ሆነ ለኢ.ሠ.አ.ማ. ሸማምነት 'ፋታ' የሚሰጥ አልነበረም፡፡በዚሁ ጊዜ ሐረር ያለው የወታደሩ ክፍል መነቃነቅ ጀምሮ ጄኔራል ኃይሌ በይከዳኘን ከሥልጣን አወረደ፡፡የማዘጋጃ ቤት ሠራተኞችም ፣ጠቋኝ ባለ ሥልጣኖች ይነሡልን፣ ደሞዝና ይሥራ ሁኔታ ይሻሻልልን ብለው የሥራ ማቆም አድማ በማድረግ ሥራ ካቆሙት ሠራተኞች ጋር ተደባለቁ፡፡በውደም ሆነ በግድ በኢ.ሠ.አ.ማ. አዳራሽ ውስጥ መገናኘታቸውንና መሰብሰባቸውን ቀጠሉ፡፡ በዚሁ ጊዜ የአረቢ ሕዝብ'መሬት ለአራሹና' የመበሰሉትን ዲሞክራሲያዊ ጥያቄዎች በስሌዳቸው ላይ በመጻፍ ፣ፀረ ሕዝብ የነበረውን አገረ ገዥ መነሣት በደስታ በማክበር ታላቅ ሰላማዊ ሠልፍ አደረገ፡፡

የአንበሳ አውቶቡስ፣የእግስታ፣የምድር ባቡር /በከፊል/ የኤስቡ ሠራተኞች፣ተማሪዎችና ተራማጆች የተገኙበት ታላቅ ሰላማዊ ሠልፍ በአዲስ አበባ ከተማ /መነሻና መድረሻን ኢ.ሠ.አ.ማ. በማድረግ/ ተደረገ፡፡ከሁለት ቀናት በፊት፣ /ሚያዝያ 13/ የማዘጋጃ ቤት ሠራተኞችም ተመሳሳይ የሆነ ታላቅ ሰላማዊ ሠልፍ አድርገው ነበር፡፡አሁንም ይህ ሁሉ በሚካሄድበት ጊዜ የኢ.ሠ.አ.ማ. ሸማቅነት ከአስታራቂነትና ከታዛቢነት አቀማቸው ወይ ፈቀቅ !

መንግሥቱ በየጊዜው 'ይህን አደርጋለሁ ያንን አጠናለሁ ፣ስለአገዜር ጊዜ ስጡኝ' እያለ በመማጸኑና አንዳንድ ጥያቄዎችን ተገድዶ በማሟላቱ ሠራተኛው ቀስ በቀስ እያመነታ ወደ ሥራው ተመለሰ፡፡ ሕዝባዊ ንቅናቄ ግን ዓይነቱን እየቀያየረ ቀጠለ፡፡በዚሁ ሰሞን በኢትዮጵያ ሰላማዊ ሠልፍ ታሪክ ውስጥ የመጀመሪያውን ደረጃ የያዘው የእስላም ኢትዮጵያውያንና የተራማጅ ደጋፊዎቻቸው ታላቅ ሰላማዊ ሠልፍ ተደረገ፡፡አሁንም ግን የኢ.ሠ.አ.ማ. ሹማምንት ይህን ዴሞክራሲያዊና ብዙ እስላም ሠራተኞችን በሚመለከት ጉዳይ ላይ መበተፍ ይቅርና እንዳችም የድጋፍ ምልክት ባያሳዩ የዓር ተመልካችነታቸውን ቀጠሉ፡፡የኢ.ሠ.አ.ማ. ሸማምንት ደገፉትም አልደገፉትም በየአቅጣጫው የሠራተኞች ሥራ ማቆም እየቀጠለ ሄደ፡፡ወዲያው ዐቃቢያን ሕግ ሥራ አቆሙ፡፡የፖስታ ቤት ሠራተኞች ሚያዝያ 22 ቀን ስለደሞዝና የሥራ ሁኔታ መሻሻል ጥያቄ በማቅረብ ሥራ አቆሙ፡፡ቀጥሎም፣የቴሌኮሙኒኬሽን፣የመብራት ኃይል፣ የአውራ ጎዳና፣የብሔራዊ ባንክ፣የቡና ቦርድ፣የማዘጋጃ ቤት...ወዘተ.ሠራተኞች የሥራ ማቆም ማስጠንቀቂያ ሰጡ፡፡ለምሳሌ የቴሌ ሠራተኞች በየበሩ በሮች ላይ ''ማንም ቢሆን ማኅበራችንን

ማኅበራችን በይፋ ይታወጅ፣ሠራተኛ በርያ አይደለም፣ መብቱን የተቀማ ሠራተኛና ቀፎውን የነኩበት ንብ አንድ ነው...ወዘተ." የመሰሉትን ጽሑፎች ለጥፈው ለትግሉ ታጥቀው ነበር::

የከበድ መኪና አሽከርካሪዎችም ሥራ አቁሙ የሚለው ማስፈራሪያ በሠፊው ቢነዛም፣ከፖሊሶች ጋር ያላቸው ቅራኔዎች የከረሩ በመሆናቸው ቆራጥነት በተሞላው የትግል መንፈስ ሥራቸውን ከዳር እስከ ዳር ቀጥ በማድረግ የጉልበታቸውን ኃይልና መጠን አሳይተዋል::

ጠቅላለውን የሕዝቡን ዲሞክራሲያውያን ጥያቄዎችና በተለይም የተደራጁ የሠራተኞች ማኅበራትን ትግል ለማፈን ተብሎ ተቋቁሞ የነበረው የፀጥታ ኮሚሽን፣በዙ የፖስታና የቴሌ ሠራተኞችን ይዞ ማሰቃየት ጀመረ::የቴሌ ሠራተኞች ሥራ በማቆማቸው የተነሣ ሚያዝያ 23 ቀን ጥዋት፣የሬዲዮ ዜና ለጥቂት ሰዓቶች ተቋረጠ::ከዚህን ጊዜ ጀምሮ ሠራተኛው በሰንጢና በአፈ ሙዝ ተገዶ መሥራት የተለመደ ሁኔታ ሆነ::የብላቴን እርሻ ሠራተኞች አሰቃቂ ሁኔታዎች እንዲሻሻሉላቸው በደረጉት የሥራ ማቆም ይሸው የፀጥታ ኮሚሽን /በታወቀው ጋሬ ሕዝብ በኮሎኔል ኃይሌ ማርያም አረደ ገፍ አስፈጻሚነት/ ትግላቸውን ከማፈኑም በላይ፣በሕይወታቸው ላይ አደጋ በማድረስና፣ውኃና ምግብ የሌለበት ጭልጥ ያለ በረሐ ላይ ሠራተኞችን እስከነቤተሰባቸው ወስዶ ያራገፈ መሆኑን ማንም አይረሳውም::——

አለማወቅ ነው እንጂ በጭቆና ብዛት የሠፊው ሠርቶ አደር ሕዝብ ትግል ሊደመሰስ አይችልም::

የኢ.ሠ.አ.ማ.ሹማምንትስ ይሄኔ ምን ያደርጉ ነበር ? የእንዳልካቸው መንግሥት አንዴን " ኢ.ሠ.አ.ማ.የተቋቋመው በፖሊሲ ውስጥ እንደመሆኑ መጠን፣ከስፈለገ በፖሊሲ ውስጥ አዘጋጃለሁ" በማለት በደነፋበት ጊዜ እነኚሁ የጽ/ቤቱ ሹማምንት ሲፈሩ ሲቸሩ፣ "ለኛ ሠራተኛውን ሥራ እንዲያቆም አልገፋፋነውም፣ ኢ.ሠ.አ.ማ. ከተዘጋ ሠራተኛው እርምጃ እንዲወስድ ይገደዳል::" ከሚል በደ ምልስ በላይ ምንም ተጨባጭ የሆነ፣የሠራተኛን ሐሞት የሚያሰይ ቆራጥ እርምጃ እንዳልወሰዱ መሰናደም እንዳላደረጉ ውስጡን ለሚያውቅ ሁሉ ግልጽ ነው::

በዚህን ጊዜና ትንሽ ቀደም ብሉ በጠቅላለው የኢ.ሠ.አ.ማን ሹማምንት የአመራር ይዘት የሚቃወሙ የአበል ማኅበራት መሪዎች በግልጽም ሆነ በሥውር ተቃውሞአቸውን እያጠነከሩ ሄዱ::ከአዲስ አበባ ከአካባቢዋና ከኤርትራ ክፍለ ሀገር የተውጣጡ አርባ ያህል ማኅበራት ጠቅላላ ጉባዔ እንዲጠራላቸው በኢ.ሠ.አ.ማ. ጽ/ቤት በጽሑፍ አሳስበው ስለነበርና ተቃውሞውም እየጠበቀ ስለሄደ ጠቅላላ ያገሪቱም ሁኔታ የሚያጋልጥና ተለዋዋጭ በመሆኑ የኢ.ሠ.አ.ማ. ፕሬዚደንት የሥራ መልቀቂያ ማስታወቂያ እንዲሰጡ ተገደዱ::ከዚህም ጋር ተያይዞ ጠቅላላ ጉባዔ በማኅበራት አሳሳቢነት ተጠራ እንዳይባል የኢ.ሠ.አ.ማ. ጠ/ምክር ቤት ተሰብስቦ ወስኖ በሚል አቀራረብ የመስከረሙ ጠቅላላ ስብሰባ እንዲጠራ ተደረገ:: በዚህ የግርግር ጊዜ ውስጥ ወታደራዊው አስተባባሪ ደርግ.በሠፊው ሕዝብ የተወተወተውን የጊዜያዊ ሕዝባዊ መንግሥትን ጥያቄ ወደ ዳር አሽቀንጥሮ በኃይለ ሥላሴ ትክ ራሱ ገባ::ከዚህ በኋላ የነበረው ሁኔታ ለአብዛኞቻችን አዲስና የማይዘነጋ በመሆኑ ዝርዝሩን ለሌላ ጊዜና ቦታ በመተው በአጭሩ እናስታውሰው::

ከመስከረም አምስት ጀምሮ የቆየው የኢትዮጵያ ሠራተኞች ማኅበር አባላት ጠቅላላ ጉባዔ፣ ታላቅ የፖሊቲካ ውሳኔ አሳለፈ::ከተቃረው ዲሞክራሲያዊ የሕዝብ ወገን ጎን /ተማሪ፣ሠፊው ወታደር፣ አስተማሪ...ወዘተ./ በመሠለፍ የዘውድ መጥፋትን፣የሕዝባዊ መንግሥት መመሥረትን ጠየቀ:: የወታደራዊው መንግሥት የኢ.ሠ.አ.ማ. መሪዎችን ጠርቶ በስፈራራበት ወቅት፣ጠቅላላ ጉባዔው የወሰነውን ለመሻር ተስማሙ::የጠቅላላውን ጉባዔ ውሳኔ በመርገጥ፣ሠራተኛው ሐሳቡን እንዲቀይር እናደርጋለን ብለው ተገዘቱ::የሠራተኛው ተወካዮች መንፈስ ግን የተለየ ነበር::የሠራተኛ ተወካዮች ኀንበራቸውን ሳያጥፉ በውሳኔያቸው ረጉ::አመራሩ፣ለወታደራዊው መንግሥት ቃል የገባውን /ውሳኔውን ለመሻር የተስማማውን/ በሥራ ላይ አውሉ ባለማግኘቱ ሦስት ሹማምንቱ ታሠሩ:: የወታደራዊው መንግሥት ለደረገውም አሳዛኝ የማወናበጃ ዘዴ ቀሩ ምክንያትና መሣሪያዎች ሆነው አገለገሉ::

ኢ.ሠ.አ.ማ. ልዩ ጠቅላላ ጉባዔ ጠርቶ የሥራ ማቆም አድማ ወሰነ::የሥራ ማቆም አድማው ከሸፈ::
ለከሸፍ ከቻለበት ልዩ ልዩ የቴክኒክ ችግሮች ሌላ / ከስብሰባው ቀደም ብሎ በኋላ የመበስበስ፣
የመጻፍ፣የመተቸት፣ነጻነት የተገፈፈ በመሆኑ፣በወቅቱ ለሠራተኛው አለማስታወቅ፣የጊዜ ማጠር...ወዘተ./
ዋናው ምክንያት ተራው ሠራተኛ በአመራሩ ላይ የነበረው እምነት ከሸረሪት ድር የቀጠኑ በመሆኑ ነው::

አሁን ያሉት የኢ.ሠ.አ.ማ. ቅሪት ሹማምንት፣ከቷሠሩት ሹማምንት ጥቃቅን እንጂ መሠረታዊ
ልዩነት የሌላቸው መሆኑ የማይታበል ሐቅ በመሆኑ በኢ.ሠ.አ.ማ. ውስጥ የጀመረው ትግል ተጠለ::
በአመራሩና በተቃዋሚ የሠራተኛ ወኪሎች መሐል የሚደረገው ትግል እየከረረ ሄዶ በቅርቡ የአዲስ
አበባና አካባቢዋ ማኅበሮች / ከ 80 ማኅበሮች በላይ የተገኙበት ጉባዔ/ አሥራ አምስት ሰዎች
የያዘ ከሚቴ መርጠ፣የኮሚቴው ዋና ዋና ተግባሮች ከወታደራዊው መንግሥት ጋር መገናኘት፣ከኢሠ.አ.ማ.
ጽ/ቤት ጋር በመተባበር ኢ.ሠ.አ.ማን መምራት፣በጠቅላላ ጉባዔ ውስጥ ስለሚቀረጡት ነገሰቦች
መነጋገርና የኢ.ሠ.አ.ማን መመሪያ ደንብ ማርቀቅ ነበር::

ምርጫው በኢ.ሠ.አ.ማ. ጽ/ቤት ያልተደገፈ በመሆኑ የአዲስ አበባ አካባቢውን የሚመለከት
ሌላ ስብሰባ የኢ.ሠ.አ.ማ.ሹማምንት ጠሩ::የጽ/ቤቱን በልደረቦች ዓይናችሁ ላፈር በማለት
የአ.አናአካባቢውን ጉባዔ፣አሥራ አምስት ሰዎች የያዘውን ሙሉ በሙሉ እንደሚደግፍ በድጋሚ
ድምፁን አሰማ:: ሠራተኛው ከኮሚቴው ኋላ እንደሚሠለፍ ገለጸ::

በኤርትራ የሚገኙ የሠራተኞች ማኅበራት ተመሳሳይ ጉባዔ በማድረግ 13 ሰዎች የያዘ ኮሚቴ መረጡ፤
ትግሉ ቀጠለ::የሠራተኛው ተወካዮች የተመረጡት ኮሚቴዎች በተሻሻለው ደንብ መሠረት ጠቅላላ ጉባዔ
እንዲጠራ ጠየቁ::እንደገና በጽ/ቤቱና በወዝ አደሩ ተወካዮች መኻል መጋተት ተፈጠረ::የጽ/ቤቱ
ሹማምንት ጠቅላላ ጉባዔ መጠራት የለበትም ‑የሚል ሙግት ከፈቱ::——ጠቅላላ ጉባዔንና የመሪዎች
ምርጫ መደረግን እንደምት የሚፈሩ በመሆናቸው:: የሕዝባዊ ኑሮ እድገትና የወታደራዊ መንግሥት
ተወካዮች በአስታራቂነት ጣልቃ ገቡ::ጠ/ጉባዔ ለጥር 25 ቀን እንዲጠራ ተወሰነ::

ምንም እንኳ አሁንም ያሉት የኢ.ሠ.አ.ማ.ሹማምንት የሠለጠኑበትን አደናቃፊ ድርጊቶች በመቀጠል
ስብሰባው እንዳይከናወን ፣የመሪዎች ምርጫ እንዳይደረግ ልዩ ልዩ መሰናከሉችን የደቀኑና የሚደቅኑ
ቢሆንም በአሁኑ ወቅት የኢትዮጵያ ሠራተኞች የተጀመረው ትግል የተበከ እንዲሆን መላ ሠራተኛው
በመተባበር ጠቅላላ ጉባዔ አድርጎ በተለይ በኢ.ሠ.አ.ማ. ላይ ተራማጅ ለውጥ ማምጣት ተቀዳሚ
ግዴታውና ተግባሩ ማድረግ ይኖርበታል::ይህንን ለማድረግ በይበልጥ ያመች ዘንድ የሚከተሉትን
ነጥቦችና ተግባሮች መገንዘብ ይጠቅማል፤ አስፈላጊም ነው::

1.የሠራተኛው መደብ ታላቅ ታጋይ ኃይል ነው::
2.የሠራተኛው መደብ በሕዝብ ትግሎች ውስጥ በግንባር ቀደምትነት ተሣትፎል፤ ይሣተፋልም::
3.የሠራተኛው መደብ፣ ሀ/ ሠፊ ዲሞክራሲያውያን ጥያቄዎችንና
ለ/ የሌላ መሰል ሕዝባዊ ክፍሎች ብሶትንና ጥያቄዎችን ከሞላ ጎደል
ይዞ መቅረብ ችሏል::በዚህም አንጻር በኢኮኖሚ ትግል ብቻ ሳይወሰን
በፖሊቲካው ትግሎችም የመሣተፍ አስፈላጊነቱንም ተረድቷል::

4.በከቢኒ መለዋወጦችም ላይ ጉልህ ሚና ተጫውቷል::

ሁናም፣——የሠራተኛው ክፍል ገና ሉጋ በመሆኑ
——ቀደም ሲል ሠፊ የሠራተኛ ትግሎች ባለመካሄዳቸው የትግል ልምዱ ብጣም የተወሰነ በመሆኑ
——የፊውዳልና የኢምፔሪያሊስት ተጽዕኖ የከረረ በመሆኑ
——አብዮታዊ ምሁር በመደባዊ ጠባብ ምክንያት በሠራተኛው ውስጥ የተፈለገውን ያህል
ለመዋንድ ባለመቻሉ
——መሠረታውያን ዲሞክራሲያውያን መብቶችን በመገፈፉ

ሜከራቢያ ት ...

——የሠራተኞች የፖለቲካ ድርጅት በማጣቱ——ከዚህ ሁሉ የተነሣ የወዝ አደር የፖለቲካ ንቃቱ የተሟላ ሊሆን ባለመቻሉ፣

መንግሥትና ቀሪዎቹ በአንድነት ተባብረው የዘረጉበትን መሰናክል አልፎ ድል ለመቀዳጀት አልቻለም።

ሠራተኛው፣በተለይ ወዝ አደሩ በኢ.ሠ.አ. አማካይነት ለሚያደርገው ትግል እንቅፋት የሚሆኑበትን ጥቂቶችን ለመጥቀስ፣

የኢ.ሠ.አ.ማ.መሪዎች፣

——የሠራተኛው ብበት የሚሰጣቸው፣ጥቅሙን የሚጠብቁ እውነተኛ የሠራተኛ ወኪል ባለመሆናቸው፣

——የሠራተኛውን ጥያቄ በኢኮኖሚ ጥያቄዎች ላይ ብቻ ለመወሰንና ከፖለቲካና የሶሺያል ጥያቄዎች ገንጥለው ለማቅረብ በመጣራቸው የኢኮኖሚውም ሆኑ ሌሎች ጥያቄዎች በይሚሉ በመቅረታቸው፣ /ኢኮኖሚያዊና ፖለቲካዊ ክንፎችን ባያጣምር ሊበር የሚችል የሠራተኛ ጥያቄ ባለመኖሩ/

——በገንዘብ፣በሥራ ይዞታ፣በርዕዮተ ዓለማቸው /ምንም እንኳን አንዳንዶቹ የዶል አጥቢያ አርበኞች "ሶሺያሊስት"ነን ቢሉም/ የከበርቴዎችና የኢምፔሪያሊስቶች ገርፍ በመሆናቸው፣

——ከገዢው ማንኛውም መንግሥት /ባለ ኃይል/ ጋር ተባብሪና ጸጥ ለጥ ብለው የሚገዙ፣የሠራተኛውን ትግል የሚያፍኑ፣ሁሉንም ጉዳይ ሁልጊዜ ከራሳቸው ጥቅምና ሥልጣን አንጻር ብቻ የሚያዩ በመሆናቸው፣

——ለሠራተኛው ትግል የኋላ አዘማች /ሬምርኪዩ/ እንጂ ግምባር ቀደም ሁነው ባለመገኘታቸው፣

——የነፈሰባትን አድጋሪ ከፋፍለህ ግዛ /የኢምፔሪያሊስቶችን ገንዘብና ድጋፍ በመጠቀም/ ተንኮል በሠራተኞች ላይ በመጠቀም...ወዘተ.

በዚህና በዚህ በመሰሰሉ ምክንያቶች፣ሠራተኛው በማኅበሩ አማካይነት የሚያደርጋቸው ትግሎች እየተጨናገፉ ሊቀሩ በቅተዋል። ስለዚህ ለእንደነዚህ ዓይነት ችግሮች ዘላቂ መፍትሔ ለማግኘት ሠራተኛው፣በተለይ ወዝ አደሩ የወቅቱ ዋና ተቀዳሚ ተግባር አድርጎ መውሰድ ያለበት የሚቀጥሉትን ማጠቃለል ይኖርበታል።

1. ሠፊ የፖለቲካ ትምህርት /ተራማጅ/ የሚገበይበት መድረክ /በጽሑፍ፣በስብሰባ፣...ወዘተ./ መፍጠርና ማስፋፋት ይኖርበታል። በየጊዜው የሠፊው ሕዝብ ችግሮች ላይ ግልጽ ውይይትና የሐሳብ ለሐሳብ መለዋወጥ ማድረግ ያስፈልጋል። ለሠፊው ሠርቶ አደር ሕዝብና በተለይ ለወዝ አደሩ መደብ ተጓራሪ ወገኖችና ሁኔታዎችን /አያይዘም መሰል ወገኖችንና አመች ሁኔታዎችን/ መለየትና በዚህም መሠረት ለችግሮች መፍትሔ መፈለግ አለበት።

2. የወዝ አደሩ የፖለቲካ ድርጅት እንዲፈጠር፣እንዲጠነክርና እንዲስፋፋ እውነተኛ የወዝ አደር ግንባር ቀደም መሪዎችና ሠፊው ወዝ አደር በያለበት እንዲያበለለውና እንዲወያዩበት ያስፈልጋል።

3. ሠራተኛ ማኅበራትን በጠቅላላው፣በተለይም ኢ.ሠ.አ.ማ.ን በሚመለከተው በኩል፣ሠራተኞች ማኅበራቸውን ለመቆጣጠር፣ለእነርሱ ጥቅም እንዲያገለግል ለማድረግ ይችሉ ዘንድ፣

ሀ/ ሠፊው ሠራተኛ በማናቸውም የማኅበር እንቅስቃሴ ሙሉ ተሳትፎ ማድረግ ይኖርበታል።

ለ/ ማኅበሩ ራሱን ችሎ እንዲተዳደር ከማንኛውም ሌላ ድርጅት ወይንም አካል ጥገኝነት መላቀቅ ይኖርበታል። /ይህን ማለት ግን፣ሀልውና የሚደግፍን እርዳታ ማኅበሩ አይጠይቅም ወይም አይቀበልም ማለት አይደለም።/

ሐ/ በተለይ በወዝ አደሩ ላይ የተጠበቀቶ መሸገሮች፣ የወዝ አደሩን ትግል
የሚያጨናግፉና የሚያዳፍኑ አድርባዮች፣ሰበሰቦች፣ራስ ወዳዶች፣
ወዝ አደሩ ለፍቶ ያጠራቀመውን ገንዘብ በዝባዦች ፣አወናባጆች፣
ለሥልጣን ሙቶች ፣ለምንተ ሆዶች ...ወዘተ. የሠራተኛ መሪ ተቆርቋሪ ነን·
ባዮችን አውቆና አበጥሮ /አጋልጦ/ ከማኅበር አመራር ማውረድ ጊዜ
የማይሰጥ ተግባር ነው፡፡

ይህንንም በሥራ ላይ ለማዋል፣

——መላው ሠራተኛ እንዲጠራ የፈለገውን
የኢ.ሠ.አ.ማ. ጠቅላላ ጉባዔ ያላንዳች ማወላወል እክሉቹን ሁሉ ተወጥቶ
ስብሰባ ማድረግ፣

——ተሰብሳቢም ተራማጅ/ለጊዜው ተስማሚ የሆነ/
የማኅበር የውስጥ ደንብ አሻሽሎ በሥራ ላይ ማዋል፡፡ /በድርጅ ውስጥ ደንብ
አሁንም ሠፈ ሠርቶ አደሩን ሕዝብ እንደተለመደው ጠቅዶ ለማረስ የሚፈልጉትን ፣
ጊዜ ሲያልፍባቸው ያልተገነዘቡትን የኢ.ሠ.አ.ማ. ሹማምንት ማንነታቸውን አበጥሮ
ተገቢውን እርምጃ መውሰድ /

——የሠራተኛን የትግል ታሪክ ያልበከሉ ፣
ቆራጥ፣ታጋይ ፣ታማኝ፣እምነተ ጽኑ የሆኑ፣/ካልተቻለም ሊሆኑ የሚችሉ/ መሪዎች
ለሥራ አስኪያጅ ኮሚቴና ለጠቅላይ ምክር ቤቱ መምረጥ የያንዳንዱ የጉባዔው ተካፋይ
ማኅበረተኛ ከባድ ኃላፊነትና ተቀዳሚ ተግባር ነው፡፡

ይህ ሲፈጸም ብቻ ነው ኢ.ሠ.አ.ማ.ከመቼውም ይልቅ ጠንክሮ ፣የሠራተኞችን የኢኮኖሚ መብቶች ሊያስጠብቅና ፣ለሠራተኞች የፖሊቲካ ትግልም ተገቢ ትምህርት ቤት ሊሆን የሚችለው፡፡

የዓለም ወዝ አደሮች አስተማሪና መሪ የነበሩ ታላላቅ ጠበብት እንዳሉት ፣"የሠራተኛው ነጻ መውጣት የራሱ የመደቡ ሥራ ነው" ስለሆነም ይህ መደብ ብዙኃን የተረገጡ ሕዝቦችን በመምራት ረጅሙን የትግል መንገድ "አንድ" ከማለቱ ቀደም ለፖሊቲካ ሥልጣን፣ ለመንግሥታዊ መሪነትና ለሕዝቦች ነጻነት በገዛ ራሱ ርዕዮተ ዓለማዊና ተግባራዊ መሠመሮች ላይ በፖሊቲካ ማኅበሮች መደራጀት አለበት፡፡ ለመደራጀቱ፣ለመታገሉና ድል ለማድረጉ ዋስትናው ርዕዮተ ዓለማዊ ንቃቱና ዕውቀቱ ነው፡፡

ወዝ አደራዊ እንቅስቃሴ ——በወዝ አደራዊ ድርጅት

የኢትዮጵያ ወዝ አደሮች ትግል ያቸንፋል